

III A Uz 70/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący – sędzia: Urszula Iwanowska (sprawozdawca)

Sędziowie: Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk

Romana Mrotek

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2021 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o emeryturę pomostową

na skutek zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 lutego 2021 r., sygn. akt III A Ua 59/21 do innego równoległego składu tego Sądu,

postanawia: oddalić zażalenie.

Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk Urszula Iwanowska Romana Mrotek

III A Uz 70/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 lutego 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił E. S. prawa do emerytury pomostowej wskazując, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 2009 r. nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W odwołaniu od powyższej decyzji E. S. wniósł o jej zmianę i przyznanie wnioskowanego świadczenia podnosząc, że spełnia warunki do przyznania emerytury pomostowej, a na wykazanie tych okoliczności ubezpieczony wniósł o przesłuchanie świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (punkt 1) oraz zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2).

Pismem z dnia 19 listopada 2020 r. E. S. zwrócił się o doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego wraz z jego uzasadnieniem i otrzymał odpis tego wyroku z dnia 17 listopada 2020 r. wraz z jego uzasadnieniem w dniu 29 grudnia 2020 r.

W dniu 19 stycznia 2021 r. ubezpieczony nadał w urzędzie pocztowym przesyłkę zawierającą jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2020 r.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2021 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie odrzucił apelację E. S., ponieważ została złożona z naruszeniem przepisowego terminu do jej złożenia - art. 373 §1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazał, że ubezpieczony złożył apelację od wyroku, jednak mimo prawidłowego pouczenia o sposobie i terminie zaskarżenia wyroku (k. 45), doręzonego ubezpieczonemu w dniu 29 grudnia 2020 r. (k. 46), nie dochował terminu do wniesienia apelacji.

Sąd Apelacyjny podniósł, że zgodnie z art. 369 § 1 k.p.c. apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem, a mając na uwadze treść art. 373 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca apelację spóźnioną, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie. Zatem dwutygodniowy termin do wniesienia apelacji otwiera się z dniem doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.

Przenosząc wskazane przepisy na grunt rozpoznawanej sprawy, Sąd Apelacyjny stwierdził, że wyrok z uzasadnieniem został ubezpieczonemu doręczony w dniu 29 grudnia 2020 r., zatem dwutygodniowy termin, o którym mowa w art. 369 § 1 k.p.c., zakończył bieg z upływem dnia 12 stycznia 2021 r. Apelacja została przez ubezpieczonego złożona w dniu 19 stycznia 2021 r., kiedy to nadał przesyłkę w placówce operatora pocztowego (data stempla pocztowego na kopercie - k. 56). W konsekwencji, ubezpieczony mimo, że został prawidłowo pouczone o terminie wniesienia apelacji, zaskarżył wyrok sądu pierwszej instancji po upływie przewidzianego prawem terminu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w związku z art. 369 § 1 k.p.c., apelację ubezpieczonego jako spóźnioną odrzucił.

Z powyższym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie nie zgodził się E. S., który w zażaleniu do innego składu sądu drugiej instancji wniósł o jego uchylenie.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że postanowienie to odrzuca jego apelację o wypracowaną emeryturę i narusza nadrzędne, konstytucyjne prawo skarżącego do dwuinstancyjnego rozpatrzenia sporu, narusza prawa ubezpieczonego wynikające z przynależności Polski do Unii Europejskiej.

Na potwierdzenie swojego stanowiska skarżący powołał uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2020 r., UPZ 2/20, wskazując, że Sąd ten broniąc bezwzględnie osoby występujące przed Sądem bez adwokata, instruuje, i przestrzega przed zbytnim formalizmem Sądów dla osób nieobytych z prawem, mówi, że obywatel ma prawo zagwarantowane konstytucyjnie, a więc nadrzędne do dwuinstancyjnego rozstrzygnięcia rozpatrzenia sprawy, a także inne prawa europejskie. Skarżący podkreślił, że uchwała ta zawiera jeszcze wiele innych istotnych wskazówek kierujących orzekanie. W ocenie ubezpieczonego zaskarżone postanowienie rażąco obraża powołaną uchwałę.

Ponadto skarżący zaznaczył, że informował Sąd o swojej sytuacji, iż zgodnie z przepisami o emeryturach pomostowych nie pracuje od ponad dwóch lat, czekając na rozstrzygnięcie wniosku. Jednocześnie ubezpieczony wskazał także, iż z powodu epidemii rekordów zachorowalności i innych okoliczności dostęp do jakiegokolwiek pomocy prawnej jest niemożliwy.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażaleniu ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego o odrzuceniu apelacji okazało się nieuzasadnione.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny art. 373 § 1 k.p.c. stanowi, że sąd drugiej instancji odrzuca apelację spóźnioną, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie. Z kolei, zgodnie z art. 369 § 1 k.p.c. apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia i rozważania prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia i przyjmuje je za własne (art. 394² § 2 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. i w związku z art. 387 § 2¹ k.p.c.).

W odpowiedzi na zażalenie należy podkreślić, że w niniejszej sprawie bezspornym jest, iż E. S. odpis wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem otrzymał w dniu 29 grudnia 2020 r. (potwierdzenie odbioru przesyłki k. 46 akt) wraz z pisemnym pouczeniem, że apelacja powinna być złożona w terminie 2 tygodni od otrzymania wyroku z uzasadnieniem (pkt. 2 pouczenia k. 45 akt). Jednocześnie w pouczeniu tym brak jakiegokolwiek informacji, że termin ten z jakichkolwiek powodów został przedłużony.

Zatem, termin do złożenia apelacji upłynął E. S. we wtorek 12 stycznia 2021 r. Natomiast ubezpieczony nadał w urzędzie pocztowym przesyłkę zawierającą apelację we wtorek 19 stycznia 2021 r., tj. 7 dni po upływie ustawowego terminu (koperta zawierająca przesyłkę k. 56).

Przy czym, należy podkreślić, że termin do złożenia apelacji jest terminem ustawowym i nie może być w związku z tym swobodnie przez strony ani przedłużany, ani skracany.

Również fakt występowania przez skarżącego w sprawie bez profesjonalnego pełnomocnika pozostaje bez wpływu na skutki przekroczenia terminu do wniesienia apelacji. Zaś z akta sprawy wynika, że dotychczas skarżący samodzielnie skutecznie występował w sprawie i podejmował czynności dochowując wyznaczonych terminów.

E. S. w złożonym zażaleniu nie podniósł żadnych nowych okoliczności, które mogłyby wpłynąć na zmianę zaskarżonego postanowienia. W powoływanej przez skarżącego uchwale z dnia 29 września 2020 r., III UZP 2/20 (OSNP 2021/2/17) Sąd Najwyższy stwierdził, że wniesienie przez stronę pisma procesowego, "z którego treści wynika, że strona nie zgadza się z rozstrzygającym sprawę co do istoty orzeczeniem", gdy w świetle okoliczności sprawy nie ma pewności, czy stanowi ono apelację czy też wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, skutkuje powinnością sądu zwrócenia się do strony o wyjaśnienie, czy jej pismo należy traktować jako apelację, która jest niedopuszczalna i zgodnie z art. 373 § 1 k.p.c. będzie podlegać odrzuceniu, czy też stanowi w istocie wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem w rozumieniu art. 328 § 1 k.p.c., po otrzymaniu którego zacznie biec termin z art. 369 § 1 lub § 11 k.p.c. do wywiedzenia apelacji. Podstawę prawną wezwania stanowi art. 130 § 1 zdanie 1 k.p.c., stosowany pod rygorem zwrotu pisma procesowego.

Jednak sprawa, w której doszło do wydania powyższej uchwały nie dotyczy sytuacji, która wystąpiła w niniejszej sprawie i nie ma do niej żadnego odniesienia.

Mając na uwadze powyższe sąd odwoławczy uznał, że brak podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia zażalenia E. S. i dlatego na podstawie art. 394² § 2 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. i w związku z art. 385 k.p.c., oddalił je w całości jako nieuzasadnione.

Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk Urszula Iwanowska Romana Mrotek